

Intelligentur debattur

Oddagrein

TAD VÓRU ivaleyst mong, ið kendu tað sum eina meira og minni skyldu, at seta seg at lurta eftir tí, ið skuldi verið lættingsins seriosa viðgerð av landsins figgarlóg. Í samfullar triggjar tímar talaðu landsins kosnu menn um landsins mest tyðandi stýringsamboð: Figgarlógin fyri 1997.

AV TYDNINGI var fyrsta røðin: Muran, andin, hjartalagið og apellurin í fyrstu røðini er tíðum avgerandi fyri, hvussu leikur fer. Svarta sambandið fór av aftur talara-pallinum so reinskúrað kritahvitt! - Farisæisk-demagogisk sigdi sambandið runt um reellu trupulleikarnar og stóð eftir - úti á vegkantinum - sum eitt slag av betrivitan í handsdum: Hvør skal siga, vit vita, hvat var galið áfátt men tað vóru ikki (og tað verður aldri) vit, sum gjørdur mistekin! Men nær hefur sambandsflokkurin gjørt annað, enn at eftirrationalisera um somu tíð, sum hann hevur vaskað hendur?

SO VAR tað fólkaflokkurin, ið hevði orðið. Hesin flokkur umsitir figgarmál í landsins stjórn, so áskoðan flokksins á sitt egna uppskot til figgarlóg fyri komandi árið, var tiskil av størsta áhuga. Men gakk! - Orðblinda framsegur-æða fólkaflokksins var eitt vónbrot: Illa gekk at lesa úr manuskriptinum! - So illa - at tú sat og krepti tær.

TAD VAR so sin sak. Men verri varl at innihaldið í hesu røðu var á barnaskúlastøði. Eitt úthólað ekko frá forarni tíð av banalum sluti og forslitnum klicheum á einum støði, ein ikki skuldi trúð kom fyri í dag. Skjøtt fánaði vónin. Álitid á tilvit fólkaflokksins um búskapar-, figgar- og samfelagsviðurskipti var horvið sum dagg fyri skól, longu tá flokkurin stellið hevði strítt seg gjøgnum helvina av einari framseguræðu, ið illa kann kallast annað enn ein ikki viljað roynd at halda fólk fyri tað turra spott.

JAVNADARFLOKKURIN gjørdi tað sum gerast skuldi. Tað snúði seg um uppskot til landsins figgarlóg og ikki bar til annað, enn at staðfesta, at uppskotið mest var at líkna við eina sál og víðsýnsleysa kolonnbók. Konkret varð tí sóknast eftir tí, sum heilt náttúrliga eigur at verða innihildið í einari figgarlóg. Loysnir, víðisnir og framtíðar-politikkur! - Vist var á, at einki var, sum bert líknaði einari framtíðarætlan politiskari gongd. Ongar ætlanir, ongur loysnir - bert eitt jánkasligt framhald av verandi gongd móti kaos!

TJÓÐVELDISFLOKKURIN staðfesti áskoðan javnaðar-flokksins, og síð fast, at uppskot fólkaflokksins til figgarlóg var ein ætlan um at ætla.

SÍÐAN vóru tað teir kristuligu! Triggir í tali - Tú ævigi Gud! - Hvør verri enn annar - eru teir - hesir opportunistisku "flokksar", við teirra undirbrotligu missioneran og hyljensku vevjan saman av øllum begrebum. Skurrandi mótsøgnir og tað reina vróv, fór við meira enn helmimgin av allari senditíðini, har eitt so alvarsligt mál var til viðgerð! Ikki politikkarar, men karráir religiøsir fanatikarar við fundamen-talismu sum skjóldur og svarð: fokuserandi beint í bæði undirvit og hjarta í senn á illa komnum medborgarum, lefandi við onkrum hissini studningskrónum her og har, miðvist málrættad akkurat tí atkvøðugrundarlaga, ið er nóg mikið til at tryggja, at teir verða sitandi - einsamallir í sinum einsamelli tingsessum val eftir val. - Hesi oportunistisku klandursvætti, ið ikki orka sýnið hvør av øðrum - bevist yvirbjóðandi, væl vitandi um, at kostnaðurin av at "koyra" teirra ikki gjøgnumløgðu paradiuppskot gjøgnum tingið sambært demokratiskum princippum, kostar sam-felagnum tað hvíta út av eyggnum. So eiðasert teir skamkast hesir parasittar í politikki - ikki bert her, men víða um í heiminum, har sektersk fundamentalisma hevur fingið fastatøkur.

A MIDNÁTT slapp feroyski lurtarin úr aftur mentala niðurgerðing av tingsins talarapalli, tá Sjálfstýrissflokkurin endaði sitt tónatón.

SAMANUMTIKIÐ kann um útvarpanina av tingsins røðarapalli hetta kvølið sigast: Ein argumentatión á einum so fávitskutum støði, at sendingin í ólukkumáta staðfestir orðini hjá Richardi Mikkelsen: "Tað sum bílar í Føroyum er skortandi intelligensur" - í landsins lóggevandi tingi so tað forslar...!

Sosialurin

Øskudólgur og sópingarkona hildu sær at gaman Hvussu skulu vit liva tá vit koma saman

Viðmerking

Sverre Midjord
skrivur

Hetta gamla rímið hóskar sera væl til tey politisku viðurskipti, sum vit hava við verðandi samgongu í dag, har eingin og slett ikki teir, sum hava tað politiska valdið, vita hvussu samfelagið skal hanga saman.

Vit høvdu eitt orðaskifti tann 6/10 í sjónvarpinum og umrødd vóru viðurskiptini viðvíkjandi Framtaksgrunninum og støðu teirra til eina møgulega bjarging av Fiska-virking.

Lat meg beinanvegin siga, at eg ikki havi verið fyri tí, sum fór fram, har vit fingi Fiskavirking, har tey tá verandi virkir ongan møguleika fingi.

Hetta sigi eg út frá tí viðgerð, okkara flakavirkid fekk, har úrslitið bleiv, at vit vóru noyðdir at taka av, sjálvst um hetta kostaði okkum og teimum, sum tá høvdu sett vágafúsar kapital og serliga okkara kommunu milliónir av krónum.

Úrslitið bleiv so tað tiltak, sum vit nú hava havt eina tíð, og í hesari tíð eru nógvar familjur bundnar at hesum virki, bæði arbeiðsfólk og skip og fiskimenn.

Fyri okkara viðkomandi mugu tað verða umleið 250 familjur á landi fyrirtuttar tær, sum eru knýttar at skipunum, og seta vit tað upp fyri alt landið, so mugu tað liggja umleið einar 1000 familjur, sum hava fingið sína úrtøku á hesum arbeiðsplássi, og harvið hava tey eisini borið at landskassanum í sama mun. Hvør vilt ein er glaður fyri hesi viðurskipti ella ikki, so er tað so, at tað ber ikki til at kappast at stokknum, áðrenn ein hevur veruliga tryggja fingið fyri, at vit fáa nakað betri.

Ti ber slett ikki til sum

verandi samgonga hevur ætlan um. Teir skilja í veruleikanum ikki støðuna hjá teimum, sum eru í vinnu á teimum arbeiðsplássum, sum hóast alt eru knýtt til Fiskavirking.

Og so leingi vit einki annað hava, so mugu vit liva við hesum veruleika.

Ein skuldi hildið, at amboð hjá Verkamannafylkingini í samgongu skuldu skilt at álvarsliga støðu, sum okkara samfelag er í. Teir boðuðu frá, áðrenn valið í andstöðu til javnaðar-flokkinn, at teir vildu eftir stutta tíð syrgja fyri, at 1000 arbeiðspláss skuldu setast í verk. Nú eru teir tann veruligi stuðulin hjá teimum borgarligu at avtofta somu upphædd innan okkara høvðsvinnu við at jarðleggja arbeiðspláss, soleiðis royndust álitismenn og serliga fakfelagsleiðararnir sínum limum.

Tjakkfundurin var áhuga-verdur serliga út frá tí privatiseringarættan, sum samgongan hevur sett sær sum eitt aðalmál. Men so lógid tað ljóðar, so er teirra privatisering treytað av stuði úr landskassanum. Tað er borgarligur politikkur, tá hann er bestur.

Tað, sum gekk sum ein reyður tráður gjøgnum orðaskiftið, var tann vágafúsi kapitalur, sum serliga John Petersen talaði um. Eg ivist í, um hesir pengar eru tøkir, tí um vágafúsar kapitalur var tøkur, hvør hevur so forað júst John Petersen at fremja arbeiðsskapandi tiltøk um hann hevði í huga at fremja nakað. Og nú vit hava fingið Framtaksgrunnin, skuldi borið betur til, tá við somu treytum sum hann annars hevur kraft frá teimum fyrirkomum, sum teir hava stuðlað.

Tað hóvar helst ikki John Petersen, hann vil helst fáa stuðul, men hann vil helst ikki, at nakar annar verður við sum tryggileiki fyri teimum almennu pengum, sum verða settir til.

Teir vilja helst vald, men litið gjalda.

Ti við onkrum einkultum

undantøkum so hevur fólkaflokkurin hvørki vilja ella áhuga at fremja arbeiðsskapandi tiltøk við egnum vágafúsam kapitali.

Figgjarlógin og landsstýrismáðurin, sum situr hana, boðuði áðrenn nakað kom í ljósmála frá, at hann og flokkur hansara vildi fremja skattalettan. Teir vildu taka av meirvirdisgjaldið og nóg annað varð væntað, fyri bert at nema við eitt stykki í postkortuppskoti teirra, har Annfinn Kallsberg sigur uppskot fólkaflokksins um bruttoskatt vera part av heildarloysn at lækka kostnaðarstöðið í búskapinum, annars býðst okkum ikki bótur.

Tað, sum er komið fram, er, at teir ikki víðurkenna undirskrift lógmanns viðvíkjandi semjuni við Starvsmannafelagið.

Teir hava boða frá, at fleiri fólk og familjur verða gjørdar arbeiðsleysar og her viðvíkjandi Fiskavirking er byrjanin til niðurteljingina, við tí úrsliti at trýstið á arbeiðsloysisgrunnin verður so stórt, at hann ikkimegnar sína uppgávu, at hann helst fer fyri bakka.

Tey, sum veruliga hava sett til fyri at tryggja sær síni arbeiðspláss, tey sita í dag við svartaperi. Tey sita -pyrjandi og mugu í dag sanna, at viðurskipti teirra við seinasta val frá Javnaðarflokkinum til Verkamannafylkingina tað var ein vanlukka, nú tey eru statistar í borgarliga spælum, sum verður fram at tí flokki, sum tey settu sitt álit á. Verkamannafylkingin var ikki ein verkamannafylking, men heldur ein vanlukufylking, og veik stand tey á knivseggjaspæli John Petersens við samfelagsviðurskiptunum.

Tað veri seg fiskivinnan til arbeiðspláss á landi, tí veruleikin er tann, at tann vágafúsi kapitalurin, hann er brúktur.

Eg kann bara vísa til tað virkið, sum var á privatum og almennum hondum á Tvøroyri. Tað varð bygt og stuðlað av veruligum vág-

fúsam kapitali og hevði rellan eginpening. Tað er ongantið sanerað, heldur tvørturímóti. Vit fingi ongur møguleikar at standa uttanfyri, og sum nú leikur fer fram, eri eg bangin fyri, at ætlanin er at fremja tiltøk sum politiskt fara at ganga út yvir verðandi arbeiðspláss, og í verandi samgongu hava arbeiðsfólk og útróðrarflotin ongan góðan, har er eingin sum verjir borg.

Aftaná seinasta samgongufundin, sum var sýndur í sjónvarpinum, varð greitt, at tað er Sambandsflokkurin, sum hevur alla maktina. Allir hinir søgdu at lógmaður var teirra talsmaður. Ein sterk støða at hava, Harra lógmaður.

So spurningurin má vera, um lógmaður og hansara flokkur vilja verða tann sum politiskt vil vera við at jarðleggja tey virkir, sum vórðu bygd av veruligum vágafúsam kapitali, sum hava borið til samfelagið í ringasta tíð Føroya fólks, og sjálvt við teimum broytingum, sum eru farnar fram, hava veri virkandi, men sum nú við ætlan John Petersen's hanga í leysari luft.

Tey hanga við tí ætlan, sum tykist at vera tann loysn, sum verandi samgonga er blivin samd um, eisini við sterkum stuði frá Verkamannafylkingini eins og Øskudálgur í tvífaldaðum hósnaðráði.

Tað er tann álvarsliga støðan, sum arbeiðsfólk og fiskimenn kunnu hyggja fram ímóti í dag.

Nú er tað ikki tann danska regjeringin, sum førir koyrilin, men ein samd borgarlig samgonga, stuðlað av teimum, sum skuldu seta alt samfelagið í gongd aftur, bert teir fingi ávirkan. Úrslitið er, at Verkamannafylkingin er meira borgarlig við fiskimannafelagsformanninum á odda, enn nakar annar, tí teir fremja arbeiðsloysi og fráflyting.

Sverre Midjord

sosialurin - 5 ferðir um vikuna